

Skriftlig innspill til meldingsarbeidet om seksuell trakassering fra Kvinnefronten i Trondheim og Kvinnegruppa Ottar Trøndelag

Vi takker for muligheten til å gi våre innspill til arbeidet med stortingsmeldingen om seksuell trakassering. Seksuell trakassering er et alvorlig samfunnsproblem som ofte rammer kvinner. Vi vil kommentere to områder vi mener det vil være viktig å være oppmerksom på i dette arbeidet.

For det første ønsker vi å påpeke at pornografi og prostitusjon normaliserer trakasserende atferd gjennom objektivisering av kvinner. For det andre vil vi understreke viktigheten av å styrke arbeidet mot seksuell trakassering og misbruk av makt i organisasjoner.

Tiltak mot pornokultur og prostitusjon

Porno er i dag svært lett tilgjengelig for unge mennesker, og en [rapport fra Medietilsynet](#) viser at mange ungdommer ser porno regelmessig. Mye av pornoen viser grove scener med [fysiske og verbale krenkelser](#) overfor kvinner. Budskapet i pornoen er at kvinner sier nei, men egentlig mener ja, og at de fortjener å bli voldtatt. Dette er en farlig og feilaktig fremstilling av seksualitet og samtykke, og det påvirker ungdoms holdninger og oppfatninger om akseptabel seksuell atferd.

De som konsumerer porno eksponeres for seksualisert vold og trakassering, der det er en normalisering av grenseoverskridende oppførsel. Særlig skadelig er dette for unge, som internaliserer disse holdningene. Dette kan bidra til en kultur der seksuell trakassering blir ansett som normalt og akseptabelt, noe som er svært skadelig.

På samme måte påvirker prostitusjon også holdninger og oppfatninger om kvinner og seksualitet. Prostitusjon betrakter kvinner som seksuelle objekter som kan kjøpes og selges, og dette sender et sterkt signal om at kvinner er tilgjengelige for menns seksuelle behov uten hensyn til deres menneskeverd og rettigheter. Dette kan bidra til en objektivisering av kvinner generelt, der deres verdighet blir neglisjert.

For å bekjempe seksuell trakassering er det viktig å ta tak i de underliggende forhold som bidrar til denne ukulturen. Vi må erkjenne at porno og prostitusjon spiller en rolle i å forme holdninger og oppfatninger om seksualitet og kvinner, og at det bidrar til å øke toleransen for seksuell trakassering. Det er nødvendig med mer bevissthet omkring innholdet i porno og om hvordan det kan forme unges holdninger til seksuell atferd og samtykke.

Prostitusjon er en kommersiell seksuell utnyttelse som bidrar til å opprettholde en kultur der kvinner blir sett på som objekter som kan kjøpes og selges. Skrotning av sexkjøpsloven vil sende et feilaktig signal om at kjøp av sex er akseptabelt. Det vil bidra til å opprettholde en kultur der seksuell trakassering og utnyttelse av kvinner blir normalisert.

Det er viktig at samfunnet adresserer den skadelige påvirkningen porno og prostitusjon har på holdninger til kvinner og seksualitet. Aktuelle tiltak kan være:

Styrking av seksualundervisning i skolen

Seksualundervisningen i skolen må fremme et realistisk og sunt syn på seksualitet. Det forutsetter at pornokritisk kunnskap inkluderes i læreplaner i grunnskole og videregående opplæring. Det er viktig at barn og ungdom får informasjon om skadevirkningene av porno, slik at de bedre kan forstå hvordan den påvirker oss og samfunnet rundt oss.

Innføring av nettpornofilter

Lovverket som skal skjerme barn mot porno er utdatert og beskytter ikke barn og unge mot voldelig og krenkende porno som finnes på internett. Nettpornoen er lett tilgjengelig og erotiserer vold, overgrep og andre alvorlige krenkelser. Innsatsen for å skjerme mindreårige for porno må styrkes gjennom innføring av nettpornofilter. Aldersidentifisering må sikres ved bruk av BankID ved innlogging på nettpornosteder.

Bevaring av sexkjøpsloven

Sexkjøpsloven er et viktig verktøy i kampen mot menneskehandel, vold og utnyttelse av sårbare personer i prostitusjon. Derfor er det svært bekymringsfullt at straffelovutvalget for seksuallovbrudd har foreslått å skrote sexkjøpsloven. Å fjerne denne loven kan sende et signal om at det er akseptabelt å kjøpe sex, noe som vil bidra til å opprettholde en kultur der kvinner betraktes som objekter for seksuell tilfredsstillelse.

Seksuell trakassering og maktmisbruk i organisasjoner

Metoo-kampanjen i 2017 kastet lys på omfanget av menn som misbruker sin autoritet til å utnytte kvinner i underordnede verv og posisjoner. Siden da har vår bevissthet rundt makt og seksuell utnyttning økt, og mange organisasjoner og partier har utarbeidet retningslinjer som skal forebygge og sikre god håndtering av varsler om seksuell trakassering.

Seksuell trakassering er forbudt [jmf. likestillings og diskrimineringsloven](#) og [kan straffes med bøter eller fengsel](#). Likevel har vi gjennom å følge medias dekning av sakene og lese ofres erfaringer, blitt kjent med svakheter i håndteringen av flere saker om seksuell trakassering innad i politiske partier.

En av de største svakheterne er at sakene ofte blir behandlet internt, uten tilstrekkelig uavhengighet og transparens. Dette kan føre til manglende konsekvenser for den som har trakassert, samtidig som ofrene kan møtes med mistro og mangel på støtte. Denne praksisen må forbedres.

Seksuell trakassering er et demokratisk problem, da det kan føre til at kvinner trekker seg ut av politikk og organisasjonslivet på grunn av manglende trygghet og rettferdighet. Det er på tide å ta dette alvorlig og iverksette konkrete tiltak for å forebygge og håndtere varsler om seksuell trakassering. Aktuelle tiltak kan være:

Klare retningslinjer

Organisasjoner og politiske partier bør ha tydelige retningslinjer som klart og utvetydig fordømmer seksuell trakassering i alle former og beskriver konsekvensene for slike handlinger. Retningslinjene må være kjent for alle medlemmer, og det må være nulltoleranse for brudd på dem. Det er avgjørende å sikre at ofre for seksuell trakassering får nødvendig støtte og oppfølging.

Trygge varslingsrutiner

Det bør etableres en trygg og uavhengig kanal for varslings av seksuell trakassering i organisasjonen. Ofre for trakassering bør ha mulighet til å melde fra om hendelser på en trygg måte, uten frykt for gjengjeldelser eller manglende konsekvenser. Det er viktig å sikre at varslere blir tatt på alvor, og at det gjennomføres grundige og uavhengige undersøkelser av varslene.

Konsekvenser og sanksjoner

Organisasjoner og politiske partier må innføre klare og strenge konsekvenser for seksuell trakassering. Dette kan inkludere disiplinære tiltak som suspensjon, fratagelse av verv eller eksklusjon fra organisasjonen. Det er viktig at slike konsekvenser blir håndhevet konsekvent og rettferdig, uavhengig av den involvertes posisjon eller status i organisasjonen.

Styrking av håndhevingskompetansen til Diskrimineringsnemnda

Styrking av håndhevingskompetansen til Diskrimineringsnemnda kan være et hensiktsmessig tiltak for å bekjempe seksuell trakassering i organisasjons- og partilivet.

Diskrimineringsnemnda er et viktig organ for å håndheve diskrimineringsloven. Å utvide nemndas myndighet til også å omfatte saker som omhandler seksuell trakassering kan sikre bedre behandling av sakene og reelle konsekvenser for de som trakasserer andre.